

Dibuku ya MUKUNGA YA KULUTILA KITOKO NKOTOLO

Dibuku yayi ni Salomoni sonikaka yawu (Muk 1.1). Nkumbu ya dibuku yayi kele «Mukunga ya kulutila kitoko» samu ti yawu ke na kuzonzila mambu ya luzolo: «Luzolo ke na ngolo mutindu lufwa. Kimbanda ke na yintu ngolo mutindu yinsi ya bantu ya kufwa. Luzolo ke yokaka mutindu milaka ya tiya ya ngolo. Yawu kele tiya ya Yave (Muk 8.6).» Dibuku yango kele ya kifuluka na mikunga ya kitoko, mikunga yina ke na kulakisa luzolo ya bantwenya zole yina me zolana, bayina ke na kusolola. Na bisika ya nkaka dibuku ke na kuzonzila muntu kaka mosi, kasi na bisika ya nkaka yawu ke na kuzonzila nkonga ya bantu mutindu bandumba ya Yelusalemi. Ba-Zwife ke talaka ti dibuku yayi ke lakisaka mutindu kele luzolo ya Nzambi na bantu ya yandi, mpe ba-Klisto me bakula ti dibuku yayi ke na kulakisa wapi mutindu luzolo kele kifwani ya bumosi ya Klisto na dibuundu.

Dibuku yayi ya Mukunga ya kulutila kitoko ke talanaka mutindu mukunga yina ke na kulakisa kindiku na kati ya Nzambi na bantu ya yandi. Kasi yawu lenda kutalana mpe mutindu mukunga yina ke na kulakisa ngolo ya luzolo yina kele na kati ya kento na bakala ya yandi.

Mambu ya luzolo kele ya kukangama na kati

ya bifwani mingi mutindu bilanga, bambuma, bi-fulu, mananasi, nzutu, bisika ya kudikila bibulu.

Dibuku yayi lenda kukabuka mutindu yayi:

- Mukunga ya ntete (Muk 1.2-2.7)
- Mukunga ya zole (Muk 2.8-3.5)
- Mukunga ya tatu (Muk 3.6-5.1)
- Mukunga ya yiya (Muk 5.2-6.3)
- Mukunga ya tanu (Muk 6.4-8.4)
- Mukunga ya sambanu (Muk 8.5-14)

¹ Mukunga ya kulutula kitoko na mikunga. Yawu kele ya Salomoni.

Disolo ya luzolo ya kento na bakala

Kento

² Bika ti yandi fiba munu, yandi kufiba munu na yinwa.

Luzolo ya nge me lutila vinu.

³ Nsunga ya mananasi ya nge kele ya mbote.

Nkumbu ya nge kele mutindu mananasi ke na kumwangana.

Ni yawu yina, bandumba ke zolaka nge.

⁴ Nata munu, beto kima!

Ntinu me kotisa munu na bivinga ya yandi.

Beto ke vwanda na kyese mpe na nsayi samu na nge.

Beto kembila luzolo ya nge kulutula vinu.

Ni na mpampa ve bandumba ke na kuzola nge.

⁵ Beno bandumba ya Yelusalemi,

munu, mu kele ndombe, kasi mu kele kitoko,

mutindu bayinzo ya mileba ya bantu ya Kedale,
mutindu balele ya myelo ya Salomoni.

⁶ Beno tala ve ndombe yayi ke na munu.
Ni ntangu me kumisa munu mutindu yayi.
Bana ya mama ya munu ya babakala dasukilaka munu.
Bawu tumisaka munu na kukengidila bilanga ya bayinti ya vinu.
Kasi, na yina me tadila bilanga ya bayinti ya vinu ya munu mosi, mu kengidilaka yawu ve.

⁷ Nge yina ntima ya munu ke zolaka,
zabisa munu wapi kisika nge ke kwenda dikila bibulu ya nge.
Zabisa munu wapi kisika nge ke pemisa bawu na ngunga ya midi.
Na yina, mu ke vwanda ve mutindu kento yina me bumba kizizi na kwendaka yima pene-pene ya bibulu ya bampangi ya nge.

Mivungi

⁸ Kana nge zaba yawu ve, nge yina kele kitoko kulutila bakento nyonso,
basika mpe landa makulu ya mameme na bankombo.
Kwenda dikila bana ya bankombo ya nge,
pene-pene ya bayinzo ya mivungi.

Bakala

⁹ Nkundi ya munu,
mu ke na kufwanikisa nge na mpunda ya nkento yina ke nataka pusu-pusu ya Falawo.
¹⁰ Mabundi ya nge me bonga na binzembele yina nge me lwata.
Laka ya nge kele kitoko na bampanga yina nge me lwata.

Mivungi

¹¹ Beto ke yidikila nge misanga ya wolo.

Yawu ke vwanda na madoti ya palata.

Kento

¹² Ntangu ntinu ya munu kele ya kulala na kisika ya yandi,

mananasi ya munu ya mbote ke na kubasisa nsunga ya yawu.

¹³ Bakala ya munu ya ntima kele mutindu diboke ya mananasi ya mile,

yandi ke vwandaka na kati-kati ya mabene ya munu.

¹⁴ Bakala ya munu ya ntima kele mutindu kikanka ya bifulu ya nsunga ya mbote

yina kele na kati ya bilanga ya bayinti ya vinu, kuna na Ene-Ngedi.

Bakala

¹⁵ Nge kele kitoko, kento ya munu, nge kele kitoko!

Meso ya nge kele mutindu mabembe.

Kento

¹⁶ Nge kele kitoko, bakala ya munu ya ntima, nge kele muntu ya kuzolakana.

Mfulu ya beto ni matiti ya mubisu.

¹⁷ Makunzi ya yinzo ya beto kele mutindu bayinti ya sede.

Bibaka ya yinzo ya beto kele mutindu bayinti ya sipelese.

2

¹ Mu kele kifulu ya mudimba ya Salone.

Mu kele kifulu ya fyoti ya kitoko ya midimba.

Bakala

² Mutindu kifulu ya fyoti ya kitoko na kati-kati ya bansende,

ni mutindu yina kele nkundi ya munu ya luzolo na
kati-kati ya bandumba.

Kento

³ Mutindu kele yinti ya pome na kati-kati ya bay-
inti ya mfinda,
ni mutindu kele ndiku ya munu ya luzolo na kati-
kati ya matoko.

Mu ke na nsatu ya kuvwanda na yisi ya mpewo ya
yandi.

Bambuma ya yandi kele kitoko mingi na zulu ya
ludimi ya munu.

⁴ Yandi me nata munu na yinzo ya vinu.
Yandi me tula na zulu ya munu kidimbu ya yinsi,
ya kele kidimbu ya luzolo.

⁵ Beno kindisa munu na mabokeya bambuma ya
kuyuma ya vinu.

Beno syamisa munu na bapome,
samu ti, mu ke na kubela kimbemvo ya luzolo.

⁶ Bika ti diboko ya yandi ya lumoso kuvwanda na
yisi ya yintu ya munu.

Bika ti diboko ya yandi ya lubakala kuzunga
luketo ya munu.

Bantu ya nkaka?

⁷ Beno bandumba ya Yelusalemi,
mu ke na kubondila beno na nkumbu ya ban-
syesye na bankabi yina kele na matiti.

Beno vumbula ve luzolo ya munu,
beno lemisa ve luzolo ya munu, ntete ti yandi mosi
kuvumbuka.

Bakala ya munu ke na kukwiza

Kento

⁸ Beno kuwa! Yayi ni nkundi ya munu ya luzolo,
yandi yayi ke na kukwiza.

Yandi ke na kudumuka na zulu ya myongo.
Yandi ke na kukima mbangu na zulu ya myongo
ya fyoti.

⁹ Nkundi ya munu ya luzolo kele mutindu
nsyesye.

Yandi kele mutindu nkabi.
Yandi yayi, yandi kele na manima ya kibaka ya
beto.

Yandi ke na kutala na nela.
Yandi ke na kutadikila na mwa mabulu ya banela.

¹⁰ Nkundi ya munu ya luzolo ke na kuzonza.

Yandi ke na kutuba na munu:
«Ndiku ya munu ya kitoko, telama, kwiza ya nge!

¹¹ Kisiwu me luta,
bamvula kele dyaka ve, yawu me kwenda ya
yawu.

¹² Bifulu ke na kubasika na yinsi.
Ntangu ya kuyimbila me kuma.
Ndinga ya biduka ke na kuwakana na yinsi ya
beto.

¹³ Bambuma ya ntete ya bayinti ya fike ke na
kuyela.

Bayinti ya vinu me basisa bifulu ya yawu.

Yawu ke na kubasisa nsunga ya yawu.

Telama, nge ndiku ya munu ya kitoko,
kwiza ya nge.

¹⁴ Aa, dibembe ya munu, yina kele na kati ya
dibulu ya ditadi!

Aa, dibembe ya munu, yina kele ya kubumbama
na mabulu ya bibaka ya matadi!

Talisa munu kizizi ya nge.

Wakisa munu ndinga ya nge.

Samu ti, ndinga ya nge kele kitoko,

kizizi ya nge kele kitoko.»

Bampangi

¹⁵ Beno simbila beto mibaku,
mibaku ya fyoti yina ke na kubebisa bilanga ya
bayinti ya vinu,
na ntangu bilanga ya bayinti ya vinu ya beto me
basisa bifulu.

Kento

¹⁶ Nkundi ya munu ya luzolo kele ya munu.
Munu, mu kele ya yandi.
Yandi ke na kudikila bibulu na kati-kati ya bifulu
ya fyoti.

¹⁷ Tekila bwisi kuyila,
tekila kitombe kumanisa,
vutuka, nkundi ya munu ya luzolo.
Vwanda mutindu nsyesye,
mutindu mwana ya nkabi,
yina kele na zulu ya myongo ya kutelama.

3

*Na kati ya ndosi yandi me kwenda sosa bakala
ya yandi*

Kento

¹ Bampimpa nyonso, na zulu ya mfulu ya munu,
mu me sosa muntu yina mu ke zolaka.
Mu me sosa yandi, kasi mu me tala yandi ve.

² Na yina, mu ke telama,
mu ke kwenda tambula na mbanza nyonso,
na babala-bala mpe na bisika yina bantu ke yon-
zamaka.
Mu ke kwenda sosa muntu yina mu ke zolaka.
Mu me sosa yandi,
kasi mu me tala yandi ve.

³ Bankebi yina ke kwendaka tambula na mbanza nyonso me bwabana munu.

«Beno me tala muntu yina mu ke zolaka?»

⁴ Kaka na ntangu yina mu lutaka bawu, mu me kutana na muntu yina mu ke zolaka.

Mu me simba yandi, mu me bika yandi ve tii ntangu mu me nata yandi na kati ya yinzo ya mama ya munu,

na kivinga yina yandi zwilaka kivumu ya munu.

⁵ Beno bandumba ya Yelusalemi, mu ke na kubondila beno na nkumbu ya bansyesye na bankabi yina kele na matiti.

Beno vumbula ve luzolo ya munu, beno lemisa ve luzolo ya munu ntete ti yandi mosi kuvumbuka.

Bantu ya nkaka

⁶ Nani yina ke na kunanguka na yinsi ya kuyuma mutindu dituti ya mulinga, mutindu dituti ya mananasi ya mile, na maaka ya nsunga ya mbote, na mananasi ya konso mutindu yina bantu ya mumbungu ke nataka?

⁷ Tala, yayi ni kipoyi ya Salomoni.

Makumi sambanu ya binwani ya ngolo me zungidila yawu,

bayina me lutila ngolo na Isayeli.

⁸ Bawu nyonso kele na bambele ya mvita.

Bawu longokaka na kunwana.

Bawu me kangaka bambele ya bawu ya mvita na luketo.

Bawu kele ya kukubama, samu na konso dyambu ya nsisi yina lenda kubwa na mpimpa.

⁹ Ntinu Salomoni sadisaka kipoyi ya bayinti ya Libane.

¹⁰ Makunzi ya yawu ya palata.

Kisika yina ba ke yekamaka vwandaka ya wolo.

Kisika yina ba ke vwandilaka vwandaka ya lele ya mbwaki.

Bandumba ya Yelusalemi tungaka lele ya kati na luzolo nyonso.

¹¹ Bandumba ya Siyone, beno basika.

Beno kwiza tala ntinu Salomoni.

Yandi kele ya kulwata yimpu ya kintinu,

yina mama ya yandi pesaka yandi,

na kilumbu yina yandi salaka makwela,

kilumbu yina ntima ya yandi nyonso vwandaka ya kufuluka na kilengi.

4

Bakala

¹ Nge kele kitoko ndiku ya munu ya ntima, nge kele kitoko.

Meso ya nge kele mutindu mabembe na yisi ya kitambala ya nge.

Bansuki ya nge kele mutindu nkonga ya bankombo,

yina ke na kukulumuka mongo ya Ngalaade.

² Meno ya nge kele mutindu nkonga ya mameme

yina ba me zenga mika ya yawu,

yina ba me yobisa.

Konso dimeme kele na dipasa ya yandi.

Ata mosi me kondwa yawu.

³ Bikoba ya nge kele mutindu kitende ya mbwaki.

Yinwa ya nge kele kitoko.

Mabundi ya nge kele mutindu bibuku ya bangele-nade na yisi ya kitambala ya nge.

⁴ Laka ya nge kele mutindu yinzo ya mutela ya yinda ya Davidi,

yina ba tungaka samu na kutulaka binwanunu.
Funda mosi (1 000) ya binwanunu yina ke kebaka ntulu kele ya kulelama na yawu.

Binwanunu nyonso yina ke kebaka ntulu kele ya binwani ya ngolo.

⁵ Mabene ya nge nyonso zole kele mutindu bana zole ya nkabi,

mutindu bana mapasa ya nsyesye, yina ke na kudya na kati ya bilanga ya bifulu ya fyoti.

⁶ Tekila bwisi kutsya,
tekila kitombe kumanisa,
munu, mu ke kwenda na mongo ya mile,
na mongo ya fyoti ya maaka ya nsunga ya mbote.

⁷ Nkundi ya munu, nge nyonso kele kitoko.
Ata kifuma mosi ve kele na nge.

⁸ Katuka mongo ya Libane, kwiza na munu, nge kento ya munu ya dikwela,

katuka mongo ya Libane mpe kwiza na munu.

Kulumuka na nsongi ya mongo ya Amana,
kulumuka na nsongi ya mongo ya Senile,
kulumuka na nsongi ya mongo ya Elemone.
Yina kele kisika yina ke bumbamaka bankosi.
Yawu kele myongo ya bayingo.

⁹ Nge me baka ntima ya munu, nge kibusi ya munu, kento ya munu ya dikwela.

Kaka na kutala yina nge me tala munu mbala mosi,

nge me baka ntima ya munu, kaka na mbuma mosi ya misanga ya nge.

10 Luzolo ya nge kele ya kitoko, nge kibusi ya munu, kento ya munu ya dikwela.

Luzolo ya nge lutila kitoko na vinu.

Nsunga ya mananasi ya nge me lutila kitoko na nsunga ya bima nyonso ya nsunga ya mbote.

11 Kento ya munu ya dikwela, bikoba ya nge ke na kubasisa mafuta ya nyosi.

Na yisi ya ludimi ya nge ke na mafuta ya nyosi na miliki.

Nsunga ya binkuti ya nge kele mutindu nsunga ya Libane.

12 Nge kele bilanga ya kukangama na kati ya lupangu, nge kibusi ya munu, kento ya munu ya dikwela.

Nge kele mukelo ya kukangama, nge kele yinto ya kukangama.

13 Nge kele mutindu bilanga ya paladiso ya bayinti ya bangelenade.

Bambuma ya yawu kele kitoko mingi,

nsunga ya nge mpe ya nale* ke na kuvukana kuna.

14 Nge kele mutindu nale na safalane†, makasa ya nsunga ya mbote,

na bayinti nyonso yina ke pesaka maaka ya nsunga ya mbote, mile na alowese‡,

na bima nyonso ya nsunga ya kulutila kitoko.

Kento

* **4:13** Nale kele mananasi yina ba vwandaka yidika na kifulu yina ke menaka na yinsi ya Inde. † **4:14** Safalane kele kifulu ya nsunga ya mbote yina ba ke tulaka na madya ‡ **4:14** alowese kele yinti ya nene yina ke menaka na kizunga ya Aziya. Bampusu ya yawu ke basisaka maza yina ke pesaka nsunga ya mbote. Ba vwandaka yidika mananasi na yawu.

¹⁵ Nge kele yinto ya maza samu na bilanga,
nge kele dibulu yina ke na kubasisa maza ya ki-
toko.

Yawu ke na kubasika katuka na Libane.

¹⁶ Mupepe ya node vumbuka!

Mupepe ya sude kwiza!

Fula na bilanga ya munu!

Sala ti nsunga ya bima ya yawu ya mbote
kubasika!

Bika ti ndiku ya munu ya luzolo kukota na bilanga
ya yandi.

Bika ti yandi kudya bambuma ya yawu ya kitoko.

5

Bakala

¹ Kibusi ya munu, kento ya munu ya dikwela, mu
me kota na bilanga ya munu.

Mu ke na kubuka mile ya munu, na bima ya munu
ya nsunga ya kitoko.

Mu ke na kudya kibaba ya munu ya mafuta ya
nyosi, na mafuta ya yawu.

Mu ke na kunwa vinu ya munu, na miliki ya
munu.

Bampangi

Beni kudya, bampangi,

beni kunwa, beni kukola, beni bayina me
zolana!

Yandi me fungula mwelo, kasi ntangu me luta

Kento

² Mu vwandaka lala, kasi ntima ya munu vwan-
daka lala ve.

Yayi ni ndinga ya ndiku ya munu ya luzolo yina ke
na kukonkota na mwelo:

«Kibusi ya munu, kento ya munu,

fungudila munu mwelo.
Dibembe ya munu, kento ya munu ya kulunga.
Awa yintu ya munu me fuluka na kinoko.
Bansuki ya munu me bola na mabete ya maza ya
mpimpa.»

Kento

- ³ Mu me katula yimeni kinkuti ya munu,
wapi mutindu mu ke lwata dyaka yawu?
Mu me sukula yimeni makulu ya munu,
wapi mutindu mu ke bebisa dyaka yawu?
- ⁴ Ndiku ya munu ya luzolo me kotisa diboko na
dibulu ya mwelo.
Ntima ya munu me pasuka.
- ⁵ Munu, mu me telama, samu na kufungula mwelo
na ndiku ya munu ya luzolo.
Maboko ya munu me tangisa mile.
Misapi ya munu me mwangisa mile na zulu ya
kisimbulu ya kikangulu ya mwelo.
- ⁶ Munu, mu me fungudila ndiku ya munu ya lu-
zolo mwelo.
Kasi ndiku ya munu ya luzolo vwandaka me
kwenda, yandi me kwendaka ya yandi.
Yandi me kwenda mpe ntima ya munu me pasuka.
Mu me sosa yandi kasi mu me tala yandi ve.
Mu me bokila yandi kasi yandi me ndima ve.
- ⁷ Bankebi yina ke kwendaka tambula na mbanza
nyonso me bwabana munu.
Bawu me bula munu, bawu me lwalisa munu.
Bawu me katula munu kitambala ya munu, bay-
ina ke kebaka bibaka ya mbanza.
- ⁸ Beno bandumba ya Yelusalemi, mu ke na
kubondila beno.

Kana beno tala ndiku ya munu ya luzolo, yinki beno ke zabisa yandi?

Beno zabisa yandi ti, mu ke na kubela kimbemvo ya luzolo.

Bantu ya nkaka

⁹ Ndiku ya nge yina ya luzolo, na yinki yandi me lutila babakala ya nkaka?

Zabisa beto yawu, nge yina me lutila kitoko na bakento nyonso.

Ndiku ya nge yina ya luzolo, na yinki yandi me lutila babakala ya nkaka,

samu ti nge bondila beto mutindu yayi?

Kento

¹⁰ Ndiku ya munu ya luzolo ke mbwaki, yandi ke na ngolo.

Ba lenda zaba yandi na kati-kati ya mafunda kumi (10 000) ya babakala.

¹¹ Yintu ya yandi kele mutindu wolo ya mbote.

Bansuki ya yandi ke ya kukangama yawu na yawu.

Yawu kele ndombe mutindu nkwankwa.

¹² Meso ya yandi kele mutindu mabembe yina kele pene-pene ya bamwila.

Yawu ke na kuyobila na kati ya miliki.

Yawu ke na kupemaka na kati ya kizinga ya maza.

¹³ Mabundi ya yandi kele mutindu bilanga ya nsunga ya kitoko.

Bilanga yina ke butaka matiti ya nsunga ya kitoko.

Bikoba ya yandi kele bifulu ya fyoti yina ke na kubasisa mile,

mile yango ke na kumwangana.

¹⁴ Maboko ya yandi kele mutindu mulunga ya wolo,

yina kele ya kufuluka na kizolite*.

Kivumu ya yandi kele mutindu meno ya nzawu,
yina ba me bongisa,
yina kele ya kufuluka na safile†.

¹⁵ Makulu ya yandi kele mutindu makunzi ya
malebe yina kele ya kutelema na zulu ya
bisimbulu ya wolo ya mbote.

Kizizi ya yandi kele mutindu Libane,
yandi me lutila kitoko na bayinti ya sedele ya
Libane.

¹⁶ Yinwa ya yandi kele kitoko,
yandi nyonso ke na kupesa kilengi.
Ni mutindu yina kele ndiku ya munu ya luzolo, ni
mutindu yina kele mpangi ya munu, beno
bandumba ya Yelusalemi.

6

Bantu ya nkaka

¹ Wapi kisika me kwenda ndiku ya nge ya luzolo?
Zabisa beto yawu, nge yina me lutila kitoko na
bakento nyonso!

Wapi nzila yandi me baka?

Beto ke kwenda sosa yandi kintwadi na nge.

Kento

² Ndiku ya munu ya luzolo me kota na bilanga ya
yandi,

bilanga ya yandi ya matiti ya nsunga ya kitoko.
Samu na kudya na kati ya bilanga, mpe samu na
kubuka bifulu ya fyoti.

³ Munu, mu kele ya ndiku ya munu ya luzolo,
ndiku ya munu ya luzolo kele ya munu.

* **5:14** Kizolite kele mosi na matadi ya ntalu † **5:14** Safile kele
mosi na matadi ya ntalu

Yandi ke na kudya na kati-kati ya bifulu ya fyoti.

Kitoko ya nkundi ya munu ya luzolo

Bakala

⁴ Nkundi ya munu ya luzolo nge kele kitoko mutindu Tilesa, mbanza ya kintinu.

Nge kele kitoko mutindu Yelusalemi.

Nge kele nsisi mutindu binwani ya mvita.

⁵ Bika na kutala munu, samu ti meso ya nge ke na kulawukisa munu.

Bansuki ya nge kele mutindu nkonga ya bankombo yina ke na kukulumuka mongo ya Ngalaade.

⁶ Meno ya nge kele mutindu nkonga ya mameme yina ke na kutomboka.

Bawu me katuka na kuyobila.

Konso dimeme kele na dipasa ya yandi.

Ata mosi me kondwa yawu.

⁷ Mabundi ya nge kele mutindu bibuku ya bangelade na yisi ya kitambala ya nge.

⁸ Ntinu kele na bakento makumi sambanu.

Yandi kele na bakento ya nkaka makumi nana.

Yandi kele na bandumba ya mingi-mingi.

⁹ Kasi dibembe ya munu ke kaka mosi ya kulunga samu na munu.

Yandi kele mwana ya ntima ya mama ya yandi.

Yandi kele ya kulutula kitoko na meso ya mama yina butaka yandi.

Ntangu bandumba ke talaka yandi, bawu ke tubaka ti yandi kele na buyenge.

Bakento ya ntinu na bakento ya nkaka ya ntinu ke talaka yandi, bawu ke pesaka yandi masi-ika.

Bantu ya nkaka

¹⁰ Yayi wapi kento ke na kukwiza mutindu bwisi ke na kutsya?

Yandi kele kitoko mutindu ngonda.

Yandi ke na kulezima mutindu ntangu.

Yandi kele nsisi mutindu binwani ya mvita.

Bakala

¹¹ Mu me kulumuka na bilanga ya bayinti yina ke butaka bambuma ya kilengi.

Mu me kulumuka na kutala mwa bayinti yina vwandaka mena na muzumba.

Mu me kulumuka na kutala kana bayinti ya vinu ke na kufula.

Mu me kulumuka na kutala kana bayinti ya bangelenade ke na kubasisa bifulu.

Kento

¹² Mu zaba ve wapi mutindu mu me kwiza kuma awa.

Kaka luzolo ya munu vwandaka nata munu.

Mu me kwiza kuma na kati-kati ya bapusu-pusu ya bantu ya mfumu ya munu.

7

Bantu ya nkaka

¹ Vutuka, vutuka, nge mu-Sulami yayi!

Vutuka, vutuka, samu ti beto kutala nge.

Samu na yinki beno ke na kutala mu-Sulami mutindu ba ke talaka mabina ya bankonga zole?

Bakala

² Makulu ya nge me bonga na mapapa ya nge, nge mwana ya ntinu.

Mataku ya nge kele mutindu milunga yina ba me bongisa na kisadi-milunga.

³ Yisi ya kivumu ya nge kele kopo yina kele mutindu ndambu ya ngonda.

Yawu kele kisika yina vinu ke kondwaka ve.

Kivumu ya nge kele mutindu kikunku ya bambuma ya faline, yina bifulu ya fyoti me zungidila.

⁴ Mabene ya nge nyonso zole kele mutindu bana zole ya nkabi,

yawu kele mutindu bana mapasa ya nsyesye.

⁵ Laka ya nge kele mutindu yinzo ya mutela ya yinda yina ba me tungila na meno ya nzawu.

Meso ya nge kele mutindu bizinga ya mbanza Esebone,

pene-pene ya mwelo ya mbanza Bate-Labime.

Mbombo ya nge kele mutindu yinzo ya mutela ya yinda ya Libane.

Yawu ke na kutala na lweka ya mbanza Damase samu na kukengidilaka.

⁶ Yintu ya nge kele na nzutu ya nge mutindu mongo ya Kaamele.

Bansuki ya yintu ya nge kele mutindu lele ya mbwaki ya ntalu.

Mutindu ba me kangila bansuki ya nge, ya ke na kubenda ntinu.

⁷ Nge kele kitoko, nge kele ya kuzolakana.

Luzolo ya munu!

Kilengi ya munu!

⁸ Mutela ya nge kele mutindu ya diba.

Mabene ya nge kele mutindu byazi.

⁹ Mu me tuba: «Mu ke yuluka na diba.

Mu ke simba byazi ya yawu!»

Mabene ya nge kele mutindu bikanka ya bambuma ya vinu.

Nsunga ya kiwumunu ya nge kele mutindu nsunga ya bapome.

¹⁰ Yinwa ya nge kele mutindu vinu yina ke yangidikaka.

Kento

Yawu ke na kuluta mbote samu na ndiku ya munu ya luzolo.

Yawu ke na kusyelumuka na bikoba ya bantu yina ke na kulala.

¹¹ Munu, mu kele ya ndiku ya munu ya luzolo.

Yandi kele na nsatu ya munu.

Kento

¹² Ndiku ya munu ya luzolo, kwiza.

Beto kwenda na bilanga.

Beto ke lutisa mpimpa na bilanga yina me fula.

¹³ Beto ke vumbuka na suka-suka, samu na kukwenda na bilanga ya bayinti ya vinu.

Beto ke tala kana bayinti ya vinu ke na kufula.

Beto ke tala kana bifulu ya yawu ke na kufunguka.

Beto ke tala kana bayinti ya bangelenade ke na kubasisa bifulu.

Ni kuna mu ke lakisa nge luzolo ya munu.

¹⁴ Mandalangone* ke na kubasisa nsunga ya yawu.

Nsunga ya bambuma nyonso ya kitoko me kuma na myelo ya bayinzo ya beto.

Bambuma ya malu-malu na bambuma ya ntama.

* **7:14** *Mandalangone* tala na kidimbu yina kele na Mba 30.14.

Ndiku ya munu ya luzolo, mu me bumbila nge yawu.

8

¹ Ya zolaka vwanda mbote ti nge vwanda nkazi ya munu
yina kunwaka mabene ya mama ya munu.
Mu zolaka bwabana nge na ngaanda, mu zolaka fiba nge.

Mpe ata muntu zolaka vweza munu.

² Mu zolaka nata nge.

Mu zolaka kotisa nge na yinzo ya mama ya munu.
Nge zolaka longa munu.

Mu zolaka nwikisa nge vinu ya nsunga ya kitoko.
Mu zolaka nwikisa nge maza ya bambuma ya munu ya bangelenade.

³ Bika ti diboko ya yandi ya lumoso kuvwanda na yisi ya yintu ya munu.

Bika ti diboko ya yandi ya lubakala kuzunga luketo ya munu.

Bantu ya nkaka

⁴ Beno bandumba ya Yelusalemi,
mu ke na kubondila beno na nkumbu ya ban-syesye na bankabi yina kele na matiti.

Beno vumbula ve luzolo ya munu,
beno lemisa ve luzolo ya munu ntete ti yandi mosi kuvumbuka.

Bandumba

⁵ Yayi wapi kento yayi ke na kubasika na yinsi ya kuyuma,
ya kuyekama na diboko ya ndiku ya yandi ya luzolo?

*Ngolo ya luzolo**Kento*

Mu me vumbula nge na yisi ya yinti ya pome,
na kisika yina mama ya nge kuzwaka kivumu ya
nge.

Mu me vumbula nge na kisika yina mama nge
kuzwaka kivumu ya nge,
kisika yina yandi butaka nge.

⁶ Tula munu na ntima ya nge mutindu kinyemo.

Tula munu na diboko ya nge mutindu kinyemo.

Luzolo ke na ngolo mutindu lufwa.

Kimbanda ke na yintu ngolo mutindu yinsi ya
bantu ya kufwa.

Luzolo ke yokaka mutindu milaka ya tiya ya
ngolo.

Yawu kele tiya ya Yave.

⁷ Maza nyonso ya mubu lenda kufwa ve tiya ya
luzolo.

Maza nyonso ya nzadi lenda dyamisa ve tiya ya
luzolo.

Kana muntu pesa bimvwama nyonso ya yinzo ya
yandi samu na luzolo,

yandi ke talana mutindu muntu ya buzoba.

Bantu ya nkaka

⁸ Beto kele na kibusi yina ke ntete mwana ya fyoti,
nabunu yandi kuzwa mabene.

Yinki beto ke sala samu na kibusi ya beto
na ntangu ba ke sosa kukwela yandi?

⁹ Kana yandi vwandaka kibaka,
beto zolaka tunga mwa bikaku ya palata na zulu
ya yawu.

Kana yandi vwandaka mwelo,
beto zolaka kanga yawu na dibaya ya sedele.

Kento

¹⁰ Mu kele kibaka,
mabene ya munu kele mutindu yinzo ya mutela
ya yinda.
Na meso ya yandi, mu kele muntu yina ke natina
yandi buyenge.

Bakala

¹¹ Salomoni vwandaka na bilanga ya bayinti ya
vinu, kuna na Baale-Amone.
Yandi pesaka bilanga yango na bisadi.
Konso kisadi vwandaka natina Salomoni funda
mosi (1 000) ya mbongo ya bisengo na man-
ima ya kisalu nyonso.

¹² Bilanga ya bayinti ya vinu yina kele ya munu,
yawu kele ya munu mosi.
Nge Salomoni, funda mosi (1 000) ya mbongo ya
bisengo kele ya nge.
Bankama zole (200) ya mbongo ya bisengo ya
kisalu kele ya bisadi.

¹³ Nge yina ke ya kuvwanda na kati ya bilanga,
bampangi me teka makutu samu na kuwa nge.
Wakisa munu ndinga ya nge.

Kento

¹⁴ Ndiku ya munu ya luzolo, kima ya nge.
Vwanda ya nge mutindu nsyesye to mwana ya
nkabi.
Kima ya nge na myongo yina kele na bima ya
nsunga ya mbote.

Mambu ya Nzambi
The Holy Bible in the Kitoba language of Congo
Bible entier en Kituba de Congo-Brazzaville

copyright © 2025 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kituba)

Contributor: Wycliffe USA

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 14 May 2025 from source files dated 14 May 2025

a854b3e0-daa0-5e79-9026-5b48865cc4ea